

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos statistikos departamentui

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS OFICIALIOSIOS STATISTIKOS ĮSTATYMO NR. I-270 2, 3, 4, 6, 13, 14, 17 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO, IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 8¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos statistikos departamentas (toliau – Departamentas) ir Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia pagal suinteresuotų valstybės institucijų ir įstaigų siūlymus bei pastabas patikslintą Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 2, 3, 4, 6, 13, 14, 17 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas) ir susijusius dokumentus. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta ir teikiama derinimo pažyma.

Įstatymo projektas inicijuotas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 27 d. pasitarime (pasitarimo protokolas Nr. 26) priimtus sprendimus ir pavedimus, susijusius su Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos steigimu ir jo įtaka oficialiajai statistikai. Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos steigimo tikslas – sukurti lanksčią informacinę sistemą, kuri leistų operatyviai reaguoti į valstybės informacijos poreikius ir užtikrinti jų tenkinimą siekiant priimti duomenimis grįstus sprendimus. Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje konsoliduojami valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų šaltinių duomenys, reikalingi valstybės ekonominei ir socialinei raidai stebėti ir analizuoti bei efektyviems informacijos mainams užtikrinti. Priėmus Įstatymo projektą, bus steigiama minėta informacinė sistema, kurios steigėjas, valdytojas ir tvarkytojas bus Lietuvos statistikos departamentas. Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje bus tvarkoma informacija, duomenys, įskaitant asmens duomenis, tarp jų ir specialiųjų kategorijų asmens duomenis, dokumentai ir (arba) jų kopijos bei statistiniai duomenys ir statistinė informacija. Tokiu būdu bus sutelktas valstybės informacinių išteklių valdymas ir tvarkymas vienoje sistemoje.

Be to, Įstatymo projektu siekiama:

- 1) nustatyti, kad statistiniai formuliai būtų teikiami tik elektroniniu būdu, atsisakant popierinių statistinių formulių;
- 2) patikslinti respondento sąvoką;
- 3) išplėsti subjektų, galinčių būti kita oficialiąją statistiką tvarkančia įstaiga, sąrašą;
- 4) nustatyti, kad konfidencialiais duomenimis nelaikomi statistinio stebėjimo vieneto (išskyrus namų ūkį, fizinį asmenį) kodas, pavadinimas, ekonominės veiklos rūšis, institucinis sektorius, nuosavybės forma;
- 5) suteikti Lietuvos statistikos departamentui teisę atlikti užsakomuosius tyrimus;
- 6) įgyvendinti Europos statistikos valdymo patariamąsios tarybos (toliau – ESVPT) rekomendaciją dėl Oficialiosios statistikos kokybės užtikrinimo tarybos steigimo.

Oficialiosios statistikos organizavimo procese popierinių statistinių formulių taikymas tapo neefektyviu būdu statistiniams duomenims surinkti, todėl siekiant sumažinti statistinių duomenų surinkimo ir apdorojimo išlaidas popierinių statistinių formulių siekiama atsisakyti. Atsižvelgiant į tai, kad statistiniuose tyrimuose dalyvauja respondentai fiziniai asmenys, vykdantys ūkinę veiklą, kuriems yra prievolė neatlygintinai teikti statistinius duomenis, taip pat respondantai fiziniai asmenys, nevykdantys ūkinės veiklos, kurie dalyvauja įvairiuose statistiniuose namų ūkių (gyventojų) tyrimuose (švietimo, sveikatos ir kt.), kuriuose jie teikia statistinius duomenis ar

SyncConvContent5763742752200795263.tmp

nuomonę apie save ar apie tam tikrą reiškinį, dalyvauja savanoriškumo pagrindu (Oficialiosios statistikos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 10 punktas) – atsirado poreikis patikslinti respondento sąvoką. Siekiant, kad kitos oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos galėtų būti ne tik valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, bet ir valstybės įmonės, viešosios įstaigos, Įstatymo projekte siūloma išplėsti subjektų, galinčių būti kita oficialiąją statistiką tvarkančia įstaiga, sąrašą. Taip pat papildyta termino „kitos oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos“ apibrėžtis turėtų palengvinti oficialiosios statistikos organizavimo procesą. Atsižvelgiant į valstybės institucijų ir įstaigų poreikį turėti ir (ar) gauti informaciją ne tik apie statistinio stebėjimo vienetų vykdomą ekonominės veiklos rūšį ir institucinį sektorių, bet ir nuosavybės formą, Įstatymo projektu statistinio stebėjimo vieneto (išskyrus namų ūkį, fizinį asmenį) kodui, pavadinimui, ekonominės veiklos rūšiai, instituciniam sektoriui, nuosavybės formai siekiama suteikti kitokį nei statistinių duomenų statusą ir siūloma nustatyti, kad jie nelaikomi konfidencialiais duomenimis. Įstatymo projektu Lietuvos statistikos departamentui siekiama suteikti teisę atlikti užsakomuosius tyrimus, kurių atlikimo sąnaudas padengia užsakovas. Lietuvos statistikos departamentui suteikus teisę atlikti užsakomuosius tyrimus, bus patenkintas vartotojų poreikis greitai gauti statistinę informaciją, nenumatytą Oficialiosios statistikos programos I dalyje, kasmet tvirtinamoje finansų ministro. Įgyvendinant ESVPT rekomendaciją, Įstatymo projektu siekiama įsteigti Oficialiosios statistikos kokybės užtikrinimo tarybą, kuri yra nepriklausomai nuo oficialiąją statistiką tvarkančių įstaigų veikianti institucija, prižiūrinti Europos statistikos praktikos kodekso įgyvendinimą Lietuvos statistikos departamente ir kitose oficialiąją statistiką tvarkančiose įstaigose. Priėmus Įstatymo projektą bus įsteigta Oficialiosios statistikos kokybės užtikrinimo taryba.

Nereguliavimo alternatyvos problemoms spręsti nebuvo svarstytos, nes tam reikalingas įstatyminis reguliavimas Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymu.

Tikslinės grupės, kurias gali paveikti teisės akto įgyvendinimas, – valstybės informacinių išteklių valdytojai, tvarkytojai, oficialiosios statistikos vartotojai, kitos oficialiąją statistiką tvarkančios įstaigos, respondentai.

Dėl Įstatymo projekto priėmimo numatomas poveikis valstybės finansams, kitais poveikio aspektais, priėmus Įstatymo projektą, poveikis nenumatomas.

Įstatymo projektas derintas su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir Valstybine duomenų apsaugos inspekcija. Paskelbus Įstatymo projektą Teisės aktų informacinėje sistemoje, pastabų ir pasiūlymų iš kitų suinteresuotų asmenų negauta.

Taip pat informuojame, kad Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto rengimo darbo grupė, sudaryta Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2020 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. DJ-54 „Dėl Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto rengimo darbo grupės sudarymo“ (darbo grupės vadovė – Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus vyriausioji patarėja Vilija Lapėnienė, tel. (8 5) 236 4835, el. p. vilija.lapeniene@stat.gov.lt). Įstatymo projekte numatytos Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos koordinatorė – Lietuvos statistikos departamento Statistikos sklaidos ir komunikacijos skyriaus vedėja Gita Literskė, tel. (8 5) 236 4826, el. p. gita.literske@stat.gov.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 6 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
3. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 5 lapai.
4. Derinimo pažyma dėl Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatymo Nr. I-270 2, 3, 4, 6, 13, 14, 17 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projekto, 3 lapai.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos Įstatymo Nr. I-270 2, 3, 4, 6, 13, 14, 17 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas.

Finansų ministras

Vilius Šapoka